

ת"פ 18959/09/13 - מדינת ישראל נגד י. ב.

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט הבכיר אמנון כהן

ת"פ 18959-09-13 מדינת ישראל נ' ב.

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מירה מטאנס

המאשימה

נגד

י. ב.

ע"י ב"כ עו"ד רועי בראונר

הנאשם

הכרעת דין

בכתב האישום שבפניי מיוחסות לנאשם עבירות של איומים והצתה בצוותא.

הנאשם הינו אחיו של מ. ב. ואחיה של ע. ק. המתגוררים במושב

בכתב האישום נטען, כי בעקבות סכסוך בין הנאשם לע., בתאריך 31.8.13, בסמוך לשעה 12:40, איים הנאשם על ע. במסרונים ששלח לה כגון: **"אותך את אמא שלך ואבא שלך אכניס לתוך שקית... אני בסוף אבוא אליך בלילה אפזר לך את האברים... אם יש לך ביצים זונה בת זונה תביאי משטרה ותראי איפה את תהי היום...תזמיני אני בדרך אליך...אני מקווה שהדם שלך אדום...עוד דקה בקבוק תבערה אצלך"**.

בעקבות איומים אלה, הזעיקה ע. משטרה למושב.

בהמשך כתב האישום נטען, כי בשעה שאינה ידועה למאשימה ולאחר תיאום עם מ., מ. מילא בקבוק בבנזין על מנת להשתמש בו בהמשך כבקבוק תבערה, מתוך מטרה להשליכו לעבר נידת משטרה, ככל שזו תגיע למקום בעקבות קריאתה של ע.. מ. הניח את הבקבוק במקום אשר תואם מראש עם הנאשם.

בסיפא לכתב האישום נטען, כי באותו יום, בסמוך לשעה 17:30, לאחר שהגיעה נידת משטרה למושב, השליך הנאשם בקבוק תבערה לעבר נידת משטרה וגרם להצתתה.

החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מעבירת ההצתה בצוותא.

אין מחלוקת, כי ביום שבת 31.8.13 החל מהשעה 12:30, החל הנאשם לשלוח הודעות אס-אמ-אס מאיימות לאחותו ע. (סומן ת/1), וכי ע. נלחצה והזמינה משטרה.

ניידת משטרה הגיעה ..., אך לא איתרה את הנאשם. לעומת זאת, בבית נמצא מ., א., התבטא בחריפות כלפי השוטרים לאחר שאחיו י. התעמת עם השוטרים ואולי אף הוכה על ידם. אחותו של הנאשם, גב' ר. ב. (עדת תביעה מס' 2), הייתה בבית בעת שהגיעו השוטרים בעקבות האיומים והעידה, כי **"מ. איים עליהם שאם יבואו בשנית יראה להם מה זה"** (עמ' 12, שורה 10).

בסביבות השעה 17:35, יצאה ניידת משטרה פעם נוספת ל... כדי לאתר את הנאשם. בניידת היו השוטרים יוסי תמם, ליאור יצחק וטלאור שמואל (ראה דוחות פעולה ת/9, ת/10). השוטרים חיפשו את הנאשם בביתו, אך הוא לא נמצא שם. מדו"ח הפעולה עולה, שע. **"הראתה לנו את ההודעות שהחשוד י. ב. שלח לה ותוך כדי שאנחנו בביתה איתה, החשוד שלח לה עוד הודעות שהוא מגיע לפגוע בה"**. השוטרים חשבו שהנאשם יכול להימצא בקרוואן הנמצא ליד בית ההורים, אך איש לא פתח להם את הדלת הקדמית. השוטרים הבחינו, כי מישהו מנסה לברוח מהחלון האחורי של הבית. האחות מ. ב. לא הסכימה לתת לשוטרים להיכנס לקרוואן וצעקה וקיללה את השוטרים. השוטר יוסי תמם כיוון את נשקו לעברה של מ. ב. והתפתח ויכוח מלווה באיומים על השוטר. באותה עת היה בקרוואן מ. אשר יצא מהקרוואן בריצה ואחרי זמן קצר מאוד (פחות משתי דקות), נשמע פיצוץ ברקע והתברר, כי מכסה המנוע של הניידת בוער ובקבוק תבערה היה מונח על השמשה הקדמית. האחות ר. התבטאה שבטח מ. זה שזרק את בקבוק התבערה. השוטרים ערכו חיפוש ובסופו של דבר, איתרו את מ.. בחיפוש שנערך עליו, נמצאה מצית, אך לא נמצאו סיגוריות. בהמשך, ניתן היה להריח ריח של בנזין על ידיו של מ..

במהלך הנסיעה בה נלקח מ. לתחנה הוא אמר **"מי שפוגע באח שלי דם שלי, הוא יפגע בו"**.

(ראו ת/11 שורה 11 - הודעתו של י.ל. שהוגשה כעדות ראשית).

לקראת חצות, הגיע הנאשם לתחנת המשטרה לאחר שנמסר לו על ידי חבר, כי המשטרה מחפשת אותו.

בשעה 01:38 נחקר הנאשם במשטרה בחדש ששלח הודעות מאיימות לאחותו (ת/13). הנאשם הודה במיוחס לו וטען, כי היה שתוי. לשאלת החוקר, מדוע ברח מהשוטרים השיב: **"לא ברחתי, העירו אותי מהשינה כדי שאני אבוא לפה"** (ת/13, שורה 36)(לעניין זה אחזור בהמשך).

בהמשך שאל החוקר את הנאשם, האם הוא התעדכן בכל מה שקרה היום עם השוטרים והאחים שלו, והוא השיב **"רק עכשיו התעדכנתי הקצין אמר לי"**.

למרות שמספר ניידות משטרה יצאו במהלך היום לאתר את הנאשם, לא טרח החוקר לשאול את הנאשם, היכן היה במהלך היום. אני מדגיש עובדה זו, לנוכח טענת האליבי שהעלה הנאשם בשלב מאוחר יותר. מאידך, השאלה הראשונה

שהפנה החוקר למאור (הודעה מיום 31.8.13 שעה 22:26) (ת/2), הייתה "איפה היית היום כשהגיעו השוטרים לבית שלך?".

עד התביעה העיקרי היה מ.. בעת האירוע, היה מ. מתחת לגיל 15.

בפתח עדותו בפניי, העיד, כי הוא שאב דלק מהטרקטורון השייך לאחיו "הלכתי מאחורי הבית, שפכתי על הניידת והדלקתי עם מצית" (עמ' 15 שורה 2).

נערתתי לבקשת התביעה והכרזתי על מ. "עד עוין" ולאחר מכן, קיבלתי את הודעותיו של מ. במשטרה בצירוף הדיסקים, בהתאם לסעיף 10א' לפקודת הראיות, (ההודעות סומנו ת/2, ת/3, ת/4, ת/5, ת/6).

בעדותו בבית המשפט אישר מ., כי בפעם הראשונה שהגיעו השוטרים "היה שם איזה תקל עם ישראל והרביצו לו" וכי כתוצאה מכך, איים מ. שיצית את הניידת. לאחר מכן, כאשר הגיעו השוטרים אחר הצהריים שוב לחפש את הנאשם, התפתח ויכוח בין השוטר לבין אחותו מ. ואחד השוטרים איים בנשק על מ. (אין מחלוקת על כך). לדבריו, הוא התעצבן, הלך לכיוון הניידות ושם שרף את הניידת באמצעות בקבוק בנזין והמצית שהייתה ברשותו.

בעדותו בפניי, מסר מ. מספר דברים חשובים, אשר ניתן למצוא להם תיעוד גם בתמלילי החקירות. בעמ' 21 שורה 6 העיד כדלקמן:

"החוקר אמר לי בחוץ ואמר לי שאם אני שזה הוא, אני אשתחרר. הוא אמר לי, כי כאילו אם זה י. אני בחוץ".

ובהמשך:

"הוא אמר לי שי. הודה בבית המשפט, הוא אמר את זה בחוץ".

מ. העיד, כי הובטח לו שישוחרר אם יפליל את הנאשם.

בשלב זה נבחן את ההודעות הרבות שמסר מאור בחקירותיו.

בהודעה הראשונה מיום 31.8.13 (ת/2), הכחיש מ. מכל וכל כל קשר להצתה.

ההודעה השנייה נגבתה מ. ביום 2.9.13 בשעה 18:07 (ת/3). בפתח החקירה הטיח החוקר מאי תבורי במאור, "אז בוא אני אניגיד לך מי ביקש ממך. מי שביקש ממך למלא בקבוק בנזין זה אחיך י. שעליו אתה מנסה לסנגר".

מאור השיב לחוקר "אני אומר לך שזה לא י.", ואף טען, כי היה אדם שלישי שחלקו היה משמעותי בזריקת הבקבוק. מהמשך התמלול עולה, כי מאור אומר לחוקר "אמרתם שאתם יודעים מי זה...אם אתם יודעים מי זה תעשו את העבודה לבד".

כמו כן, חשובים הדברים שאמר מ. למאי תבורי "הבטחת מחר אני יוצא...הסכמנו מחר אני יוצא". ותשובתו של החוקר הייתה: "אמרתי יכול מאוד להיות ואני אפעל לזה שמחר אתה תצא, יכול להיות..רוב הסיכויים שאתה מחר תצא" (תמלול 388518/13-5, עמ' 2, שורות 39 ואילך).

הודעה שלישית נגבתה ממ.באותו יום 2.9.13 בשעה 19:13 (ת/4). למרות שההודעה מכילה 7 שורות בלבד, הרי שתמלול החקירה משתרע על פני 22 עמודים.

בהודעה זו מוסר מ., כי אין צלע שלישית וכי הוא מבקש לשמור על זכות השתיקה.

משמיעת דיסק החקירה עולה בבירור, כי החוקר מאי תבורי הטעה את מ. בכך שאמר לו שאחיו י. מודה בהצתה. תשובתו של מ. הייתה, כי הוא בהלם מכך שאחיו הודה (ראו חקירה מספר 388518/13-4, עמ' 8 שורות 21-22 וכן עמ' 19 שורות 2 ו-3).

הודעה רביעית נגבתה ממ. גם היא ביום 29.13 והחלה בשעה 21:05. גם כאן תמלול החקירה משתרע על פני 30 עמודים. מ. נשאל מי זרק את בקבוק התבערה? והשיב: "אתם יודעים, אחי י.". לאחר מכן נשאל כיצד י. זרק את הבקבוק? והוא השיב: "לא רוצה לענות, אני מבקש שתעמדו באמת ואל תשקרו, אם לכם מותר לשקר אז גם לי מותר לשקר" (ת/5, שורה 36).

מהתמלול עולה, כי שני החוקרים (יצחק אלפסה ויהודה טובול), לא היו בטוחים מי אכן הצית את הניידת ושוב שאלו את מ. "האם י. אחיך זרק את בקבוק התבערה על הניידת?" ומאור השיב: "כן. אחי...רגע.., אחי הודה לכם במשפט שזה הוא... החוקר ההוא אמר לי משהו, אני רוצה לדעת אם זה נכון...שאתם משקרים לי" (תמלול עמ' 5 שורות 8-14).

בהמשך התמלול נשאל מאור אם הוא מגן על אחיו? והשיב: "זה אחי, כן. זה אחי, גם נגיד, למרות שהוא לא עשה, הוא עשה" (עמ' 13, שורה 13).

ההודעה החמישית נגבתה ממ. שוב באותו לילה של יום 2.9.13 והחלה בשעה 23:15. תמלול החקירה משתרע גם הוא על פני 28 עמודים. ברוב החקירה מדברים דווקא שני החוקרים יורם סגל ויהודה טובול ולעיתים אף בצורה לא יפה (בלשון המעטה). בחלק מהדברים של החוקרים אף עולים איומים, כי מ. יישאר עצור.

הנה כי כן, עברנו על כל ההודעות שמסר מ. ובהתאם לסעיף 10א'(ג), רשאי בית המשפט לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכול אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות העניין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים ירשמו.

אין כל מחלוקת, כי מ. שיקר לא פעם ולא פעמיים בהודעות שמסר במשטרה. כך, לדוגמא, טען, כי אחיו, הנאשם דנן, ביצע שוד. כמו כן טען, כי אחיו תקף שוטר בבית המעצר וגם טענה זו הינה חסרת יסוד.

ואולם, הנקודה המשמעותית ביותר מבחינת אמינותו ו/או חוסר אמינותו של מ. באה לידי ביטוי בראיה מאוד מאוד חשובה להגנת הנאשם. ראיה זו הובאה על ידי התביעה רק לאחר שנסתיימה פרשת התביעה. אסביר את דברי.

מ. מסר בהודעתו מיום 2.9.13 (ת/3), כי הוא מילא בקבוק בבנזין וכי בבקבוק זה לא נעשה שימוש וכי הוא הטמין את הבקבוק במקום מסוים. הוא אף הציע לחוקר לצאת איתו למקום כדי להראות לו את הבקבוק. החוקר, מאי תבורי, התעלם מהצעה זו, ואולם, יומיים לאחר מכן, דהיינו ביום 4.9.13 בשעה 08:00 יצאו שני שוטרים לערוך סריקות סביב המשק של משפחת ב., כדי לאתר את הבקבוק, אך השניים הגיעו למקום סרקו במשך כחצי שעה בכל האזור ולא איתרו דבר (ת/20).

מכאן, שבעת הגשת כתב האישום, ראיה זו לא הייתה בפני מגיש כתב האישום וייתכן, כי אילו הייתה ראיה זו, היה כתב האישום לפחות מנוסח בצורה אחרת.

יתרה מזו, נגד מ. הוגש כתב אישום (נ/1), בו הואשם, כי הוא מילא בקבוק בבנזין והשאירו במקום מסוים על מנת להשתמש בו בהמשך כבקבוק תבערה מתוך מטרה להשליכו לעבר ניידת משטרה ככל שזו תגיע למקום בעקבות קריאתה של ע.. בכתב האישום שהוגש נגד מ., נטען, כי לאחר שהגיעה ניידת משטרה ל..., השליך י. (הנאשם דנן) בקבוק תבערה לעבר ניידת המשטרה וגרם להצתה. מ. הואשם בעבירות של ייצור נשק והצתה בצוותא.

מפרוטוקול הדיון בעניינו של מ. (נ/1), עולה, כי מ. הודה שהוא זה שמילא בקבוק בבנזין ללא קשר לאחיו "שאינו כלל לא דיבר" וכי מ. הודה בכך שהוא זה שזרק את הבקבוק לעבר הניידת. התביעה לא הסתפקה בהודאתו של מ. ולפיכך התיק נקבע להוכחות לחודש מרץ 2014.

בעניינו, מדובר בקטין שנחקר שעות ארוכות, כמעט ללא הפסקה, על ידי מספר חוקרים מנוסים, אשר מטעים אותו ומטיחים בפניו שאחיו הודה בביצוע עבירת ההצתה, ומבטיחים לו שישוחרר אם יפליל את אחיו.

מחומר החקירה עולה, כי גם החוקרים אינם יודעים, אם מאור אינו דובר אמת לפחות בחלק מדבריו. כך למשל, העיד החוקר יצחק אלפסה (עד תביעה מס' 8, בעמ' 40 שורה 20), כי מהודעותיו של מאור עולה, "שיכול להיות שמ.

משקר או לא משקר."

בנסיבות אלה, אינני רואה מקום להעדיף את אחת מהודעותיו של מ. במשטרה על פני הודעות אחרות וכפועל יוצא מכך, אינני יכול להעדיף הודעה מסוימת במשטרה על פני עדותו בבית המשפט.

נראה, כי המשטרה נתפסה לכלל קונספציה מסוימת איתה הלכה עד הסוף ואף לא טרחה לברר דברים נוספים שעלו מהודעותיו של מ..

בחקירתו מסר מ., כי בין האירוע הראשון בצהריים לאירוע השני אחר הצהריים, הוא פגש את הנאשם אצל ד. בשם א. ב.. המשטרה לא טרחה לחקור את א. ב., ומחדל זה צריך לפעול לטובת הנאשם.

אגב, הנאשם העיד, ובעניין זה עדותו מהימנה עלי, כי הוא רצה להזמין את א. ב. לעדות מטעמו, אך בשל היותו תורן בכיבו הוא לא הצליח להגיע. הנאשם גם העיד, כי הוא לא היה בביתו של איציק, בניגוד לנטען על ידי מ..

גרסתו של הנאשם הייתה עקבית. הוא הודה מיד בחקירתו הראשונה, כי איים על אחותו לרבות, כי ישליך לעברה בקבוק תבערה. לאחר מכן, שמר הנאשם על זכות השתיקה וזאת לאחר שקיבל יעוץ משפטי מעורך דין (עד הגנה מס' 1, עו"ד אביתר אלבז).

הנאשם העיד, כי שתי באותו יום משקאות חריפים ובשעות הצהריים נפגש עם חבר נוסף בשם ח. כ. בביתו של א. ו. לדבריו, מאז שנכנס לביתו של ו. בשעה 12:00 לערך, לא יצא ממנו. הוא הודה, כי בסביבות השעה 17:00 שלח לע. הודעת אס-אמ-אס לפיה, "**עוד דקה בקבוק תבערה אצלך**". לאחר מכן, כך העיד, הוא נרדם בביתו של ו., עד שהעירו אותו בשעה 23:00 וחברו מסר לו, כי המשטרה מחפשת אותו. לדבריו, ד. וא. לקחו אותו ברכבם לתחנה ושם נמסר לו, כי הוא חשוד בכך שאיים על אחותו. הנאשם המשיך והעיד, כי השוטרים מסרו לו שאחיו מ. עצור גם הוא על כך שזרק בקבוק תבערה על הניידת.

עד הגנה מס' 3, י. ו. העיד, כי הנאשם הינו קרוב משפחה וכי גם הוא גר במושב לוזית עם אשתו וילדיו. לדבריו, הנאשם שתי באותו יום ולאחר מכן הלך לישון וכך העיד:

"ישבנו בבית והיה רעש, כמו פיצוץ קליל, יצאתי החוצה וראיתי שוטרים רצים והבנתי ששרפו את הניידת ונכנסתי לבית ורציתי להגיד לי, באיזה שלב הוא ישן, רציתי להעיר אותו והוא ישן. איך אספר לו, הוא התעורר בשעה 23:00". (עמ' 69 שורות 4-6). לדבריו, מהרגע שהנאשם הגיע אליו הביתה הוא לא יצא ו"**הוא ישן אצלי בבית**".

נכון הדבר, שטענת האליבי של הנאשם הועלתה לראשונה בטרם הקראת כתב האישום, אך, אינני מוכן לקבוע, כי עד זה איננו דובר אמת (כדרישת התביעה). אגב, עדותו של ו. תואמת, לפחות בחלקה, את ההודעה שמסר הנאשם

במשטרה לפיה לא ברח וכי העירו אותו מהשינה כדי שיגיע לחקירה (ת/13, שורה 36).

למעלה מן הצורך, מן הראוי לציין, כי גם אם הייתי מקבל כמהימנה את הודעתו המפלילה של מאור במשטרה, עדיין, ספק בעיניי, אם הייתי מוצא "חיזוק מוגבר" להודעה זו. לאחר שהנאשם מסר הודעה מפורטת במשטרה בעניין האיומים, הוא קיבל את המלצת עורך הדין שלו ושמר על זכות השתיקה ובעניין זה, אינני רואה מקום לבוא אליו בטרזניה.

גם המסרון שנשלח בדבר השלכת בקבוק התבערה היה מיועד לאיים על אחותו, ולא כוון כלפי המשטרה.

בנסיבות אלה, החלטתי לזכות את הנאשם מחמת הספק מהעבירה של הצתה בצוותא. לעומת זאת, הוכח בפניי, כי הנאשם איים על אחותו במספר הודעות ולפיכך, אני מרשיע את הנאשם בעבירה של איומים, בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ו שבט תשע"ד , 27 ינואר 2014, במעמד הצדדים